

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Slovinci za kralja in državo!

Adresa zastopnikov Slovenije Nj. Vel. kralju — Važni izjavi dr. Mihe Kreka — Medsebojnega obtoževanja mora biti enkrat konec!

Pretekli teden se je odpeljala v Beograd številna deputacija zastopnikov javnih korporacij iz cele Slovenije, da izroči Nj. Vel. kralju posebno adresu ali spomenico, kjer naglašajo v kratkih, toda izbrano jedrnatih besedah svojo udanost Nj. Vel. kralju kot najvišjemu predstavniku kraljevine in svojo zvestobo kraljevini Jugoslaviji. Nj. Vel. kralj je deputacijo na svečan način sprejel, kar je dokaz, da ima ta spomenica v današnjih razburkanih časih svoj čisto poseben pomen ne samo za našo notranjo, ampak tudi za našo zunanjo politiko.

Spomenica

Spomenica slove:

Vaše Veličanstvo!

Jugoslovansko narodno in državno edinstvo je bilo že pred svetovno vojno ideal slovenskega naroda. To veliko misel so že od davnih dni gojili njegovi največji sinovi. Zato je v majniški deklaraciji ves slovenski narod enodušno zahteval to edinstvo ter so njegovi zakoniti zastopniki v soglasju z vsem narodom v proglasu Narodnega veča z dne 24. novembra 1918, sklenili naprositi Vaše Veličanstvo, da proglasi zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno in enotno narodno državo.

Z državnim aktom dne 1. decembra 1918. je Vaše Veličanstvo z globokim razumevanjem naših nacionalnih ciljev, ko je proglasilo zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo, uresničilo naše zgodovinsko stremeljenje ter je od takrat dosledno čuvalo naše narodno in državno edinstvo kot našo največjo svetinjo.

Slovinci, kakor doslej, tudi odslej neomajno stoječi na tako utrjenih temeljih našega narodnega in državnega edinstva, svečano izjavljamo, da smo pripravljeni braniti našo enotno in nedeljeno Jugoslavijo proti vsakomur, tudi z največjimi žrtvami, ker se zavedamo, da je le v enotni in močni Jugoslaviji pod žezlom dinastije Karadjordjevičev jamstvo za naš narodni obstanek, za naš kulturni razvoj ter za naš gospodarski in socialni napredek.

V tej veri izročamo Slovenci v zvesti vdanosti in hvalečnosti ta izraz svoje neomajne volje Vašemu Veličanstvu kot prvemu čuvanju našega narodnega in državnega edinstva v prepričanju, da bodo neumorni naporji Vašega Veličanstva za konsolidacijo države v duhu socialne pravičnosti in državljanske enakopravnosti, oprti na enotno voljo in sodelovanje vseh iskrenih Jugoslovancev, uresničili ideale Slovencev.

Zivelo Vaše Veličanstvo, narodni kralj Jugoslavije!

Zivel Kraljevski dom!

Izjavi dr. Kreka

Komaj dan pozneje pa je rekel dr. Miha Krek, zagovornik obtožencev Josipa Lobode in bivšega nar. poslanca Štreina v znanem procesu pred državnim sodiščem v Beogradu sledeče:

Z vzkliki, ki govorijo o »samostojni Sloveniji« nihče v Sloveniji nikdar ne misli delati propagande za oddelitev Slovenije iz državne skupnosti. Že drugi tovariši so razložili, da v Sloveniji v tej skupini nihče ni nikoli mislil na kako oddvajitev naših pokrajin iz državne skupnosti Jugoslavije. Slovenci so, to lahko mirno trdim, najodločnejši Jugoslovani v državno-pravnem smislu.

Če mi pa gospodje sodniki ne verujete, da bi bili mi Slovenci Jugoslovani radi Jugoslavije, če mislite, da naša skupina s svojim delovanjem v državni upravi, s svojim delom za domovino v vsej svoji zgodovini in tradiciji še ni dovolj dokumentirala svojo neovrgljivo voljo, ostati v vsej bodočnosti v tej državi, potem mi verujte vsaj to, da smo Jugoslovani radi naših lastnih interesov. Vsak otrok menda jasno vidi, da nam Slovincem ni druge narodne rešitve, ni drugega narodnega življenja, kakor v Jugoslaviji.

Naša slovenska zemlja leži med latinsko in germansko, ki sta po sili in po številu, po gospodarski in splošni narodni moči močnejši od nas, in bi nas Slovence kot narod uničili, če ne bi bili v državni zvezi z drugimi Jugoslovani in če ne bi skupno z njimi branili meje naše zemlje proti navalu tujcev na slovanski element. Ta naš narodni interes je tako evidenten, da more samo norec govoriti o tem, da je rešitev slovenskega narodnega življenja možna izven okvira naše države. Vidite, to je naš svojstven, neposredni narodni interes, ki nas je privedel v jugoslovansko državo, ki nas v njej vzdržuje in ki nas veže nanjo za vso bodočnost. Vsaj to mi verujte, gospodje sodniki, da smo Slovenci toliko egoisti, da bomo radi samih sebe brez-pogojno po vsaki še tako strašni situaciji za to državo in samo za to državo.

Tako je govoril dr. Miha Krek v svoji obrambi za obtožence Lobodo.

V obrambo bivšega poslanca Štreina pa je rekel:

»Naša skupina je to državo soustanovila. Naš voditelj dr. Korošec je ob prelomu zgodovine vodil slovenski narod v Jugoslavijo. Jugoslavijo smatramo za svoj dom, pa najsi je sonce ali neurje v njej. Jugoslavija je za nas predragocena posest: država nad vse. O njej ni debate in za njo vse in z njo pa tudi vse naše tvorne sile, da bi bilo vsem njenim državljanom sploh, slovenskemu narodu pa posebej, čim boljše življenje v njej. Te dolžnosti, svete domovinske

dolžnosti se odrekli nikdar ne bomo. Jugoslovanska država je tedaj za nas gotovo dovršeno dejstvo in na temelju tega dejstva je mogoče šele govoriti o naših posameznih željah in zahtevah, ki jih terjajo naravni in logični razvoj. Res, Slovenci narodno stremimo za tem, da bi bili vsi sinovi in hčere našega naroda združeni v Jugoslaviji, stremimo in želimo si tega tako vroče, kakor so to želeli Srbi v slavni zmagi po balkanski in svetovni vojni. Na dlani je tedaj, da Slovenci moramo in hočemo svojo bodočnost le v državni zvezi z drugimi jugoslovanskimi narodi. Le od bratov Slovanov po krvi in jeziku moremo pričakovati, da bomo v moderni in socialno pravično urejeni državi imeli zajamčen svoj narodni obstoj. Izven okvirja Jugoslavije čaka Slovence samo eno, naša narodna smrt, smrt, smrt... Tega se dobro zavedamo. V tem je notranji in najgloblji vzrok, da je naša skupina vodila včasih naravnost oportunistično taktiko in da ni nikdar segala v politični borbi po ostrejših sredstvih.

Tako je izjavil dr. Miha Krek, eden najodličnejših mlajših politikov iz vrst bivše SLS. To so besede, ki jih ne smemo smatrati le kot obrambno sredstvo odvetnika, temveč je to politična izjava, ki je tem pomembnejša, ker je bila izrečena skoraj v neposredni zvezi z adresom Nj. Vel. kralju.

Politični pomen izjav

Pred nami leže sedaj štiri izjave, izrečene na zelo merodajnih mestih.

1. Izjava bana Dravske banovine dr. Marušiča, ki smo jo objavili v zadnji številki naše lista;

2. adresa Nj. Vel. kralju, in

3. dve izjavi dr. Mihe Kreka, ki velja splošno za eno najvplivnejših oseb v vodstvu bivše SLS.

Vsem tem izjavam pa je skupno to, da naglašajo vse štiri izjave, da smo vsi Slovenci za Jugoslavijo, da smo vsi Slovenci udani najvišjemu predstavniku naše države kralju Aleksandru I. in da ga ni med nami bedaka, ki bi sam silil od naše skupne države proč pod tuj nož!

To so v omenjenih izjavah jasno in določno povedali zastopniki vseh (bivših) strank in vseh slojev v Sloveniji.

Mimo takih izjav pa ne more iti niti inozemstvo, še manj pa mi domačini sami. Inozemstvo, zlasti tisto, kar ga je nam neprijaznega, mora vedeti, da so vsi računi na nezvestobo in na nepokorščino Slovencev napram lastni državi prazni in jalovi. Mi se lahko med seboj doma kregamo in prepiramo, kakor in kolikor se hočemo, toda v trenutku, ko bo kdo

napadel našo skupno državno hišo, bomo stali vsi kot en mož sloini in edini v obrambo naše skupne državne hiše in lasti.

Mi domačini pa si moramo zapomniti baš na podlagi omenjenih izjav, da protidržavnega pokreta pri nas ni in tudi ne protidržavnih večjih skupin. Zato pa mora biti splošnega podtikanja »veleizdajstvac«, »protidržavnosti« itd. pri nas vendar že enkrat konec! Nočemo reči, da se ne bi našel tudi med nami kakšen zaslepljenec, ki n. pr. v svoji gospodarski stiski — in v svoji neumnosti! — krivi državo za vso svojo nesrečo in da v takem razpoloženju blekne kakšno sicer nespametno, a vendarle kaznjivo besedo, ampak splošno takšno »mnenje« še ni! Če se kdo pregreši — dobro, naj mu oblast

prisodi, kar mu gre; silno nepolitično in silno kratkovidno pa je izrekati nedokazane trditve na splošno; kajti ušes nimamo samo mi, ampak jih imajo tudi naši neprijatelji!

Mi se moramo začeti zavedati, da nismo več stara avstrijska »drajnc«, kjer je odločal o vsem našem dejanju in nehanju edinole Dunaj, mi smo se pa doma lahko igrali po mili volji »liberalno-klerikalne« mance, ker nas ni nihče poslušal — ampak se moramo zavedati, da smo danes pomemben državni narod, ki ne sme govoriti tja v en dan, ampak mora petkrat in desetkrat pretehtati vsako svojo besedo, predno jo izgovori!

To je važen nauk omenjenih izjav za nas domačine!

Za varstvo naših žen in deklet

O zakonskem načrtu za pobijanje spolnih bolezni in za odpravo zloglasne trgovine »z belim blagom«, ki ga je predložil minister za ljudsko zdravje Ivan Pucelj narodni skupščini, smo že poročali. Mnogo ljudi, ki so brali tisti zakonski predlog, se bržkone ni niti zavedalo, kako silnega pomena je ta predlog zlasti za naša kmetska dekleta, posebno za revnejša, ki so prisiljena iskati si službe v mestih.

Predno pa pišemo o tem žalostnem poglavju kaj več, naj omenimo, da je tudi sedanja vlada na Pruskem izdala stroge ukrepe proti javni nemoralnosti in dala zapreti samo v Berlinu že nebroj hotelov, gostiln in kavar, kjer so uganjali razuzdanci vseh vrst svoje divjanje.

Za predlog ministra Pucelja pa se je zavzela tudi »Jugoslovanska ženska zveza«, ki je baš zaradi tega sklicala posebno zborovanje v Beograd. O tem zborovanju poročajo listi to-le:

»Pretekli teden je imela v Beogradu Jugoslovanska ženska zveza konferenco, na kateri se je vodila razprava o zakonskem osnutku o pobijanju spolnih bolezni, ki ga je predložilo skupščini ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Gospa Peleš se je z vso odločnostjo zavzela za to, da se v naši državi prepove volitev raznih »mis«, ker so take volitve za žene globoko poniževanje. Mnoge žene propadajo baš radi tega. Imamo pa še žalostnejši pojav, da so gotovi krogi pričeli uvajati lepote tekme tudi za otroke. Mi nočemo v Jugoslaviji nobene »mis«, tako nadaljuje ga. Peleš, ampak hočemo čisto in preprosto ženo.

Gospa dr. Atanaskovičeva je navedla žalostne slučaje po raznih ustanovah, ko so posamezni šefi raznih oddelkov stavljali mladim dekletom, ki so prosile za sprejem v službo, nemoralne zahteve.

Nato je govorilo še več članic Jugoslovanske ženske zveze, ki so pledirale za to, da se za ohranitev morale uvede posebna ženska policija, da se prepove dnevnemu časopisju v oglasnem delu prinašati razne nemoralne oglase, da se uvede najstrožja filmska cenzura, da se prepove časopisom pisati po cele kolone o raznih nemoralnih dogodkih, da se osnuje fond za etično vzgajanje naroda, da se zapro vsi bari in prepove nastopanje raznim artistkam, ki so v večini slučajev povod za razuzdano življenje in leglo spolnih bolezni. Končno govornice naprošajo merodajne činitelje, da z vso strogostjo zakona nastopajo proti raznim trgovcem z belim blagom. Na koncu je bilo sprejetih več sklepov, ki bodo predloženi narodni skupščini in senatu.

Jugoslovanska ženska zveza v imenu svojih 450 društev, ki so raztresena po vsej kraljevini, naproša skupščino in senat, da sprejmeta predloženi zakonski osnutek.

Naj dodamo sedaj še nekaj svojega, kar je važno zlasti za naša podeželska siromašna, pa tudi za premožnejša dekleta, ki pridejo v mesto, ne da bi se jim le sanjalo, kaj mesto pomeni!

Naša vas je moralna in poštena. Greši se si-

cer tudi na deželi — kdo je brez greha? — toda mesto skriva v sebi nevarnosti, ki so postale že za tisoče deklet usodne.

V mestih živi poleg poštenih in dobrih ljudi tudi dovolj lumpov, ki komaj čakajo, da jim pade v kremplje »butarac« z dežele. Večinoma so to mladi, delomržni pobci, ki se klatijo posebno radi okoli kolodvorov, kjer se znajo na prav spreten način ponujati pravkar v mesto prihajajočim dekletom za »spremljevalce« ali pa za »svetovalce«. Gorje dekletu, ki pade takemu falotu v roke! Ta zna neuko dekle z lepimi besedami speljati v kakšno zakotno leznico, kjer že čakajo »drugi«, ki znajo vbogo žensko upijati in potem se navadno zgodi, kar se mora zgoditi... Še preden se dekle kje udinja, ima že opraviti s policijo in potem gre pot vedno bolj navzdol!

Zato svetujemo dekletom, ki prihajajo iskati v mesto službe:

Če nimate stanovanja, ali pa ne veste, kje je, vprašajte, kje je kolodvorska misijonska po-

staja. Te so skoraj na vsakem večjem kolodvoru. Kakor hitro pa vas začne ogovarjati kakšen fantalin, pa naj bo fino oblečen ali pa razcapan, mu prisolite eno okoli ušes in pokličite stražnika!

S tem pa nevarnosti še ni konec. Mestni falotje love tudi dekleta, ki že imajo službo. Taka dekleta obiskujejo v svojem prostem času rada kakšne zabave — kdo bi jim to zameril? Na takih zabavah pa zopet ne manjka ciganov, ki začno dekleta ogovarjati; pripovedujejo jim vse mogoče: da so bogati, da imajo dobre službe itd. Potem dogovore sestane za prihodnjo nedeljo itd., dokler dekle ne — pade... Dekle spozna navadno, kako je bilo »potegnjenec«, šele takrat, ko je že prepozno... Potem se boji iti domov ali vsaj pisati domov po pomoč; dekle pada v svoji denarni stiski vedno globlje, dokler ne najde svojega konca v bolnišnici, na policiji ali pa v javni hiši... Edina rešitev za takšno revo je smrt, navadno prostovoljna.

Dobe se pa v mestih tudi prefriganci, ki znajo ženske prisiliti, da si služijo svoj denar na cesti, ki ga morajo pa potem odrajtovati svojem »kavalirju«. Drugi zopet obetajo dekletom dobre službe v Zagrebu itd., kjer pa jih na lep način izroče v javne hiše. Tam jih znajo zverine v človeški podobi že prisiliti, da ubogajo.

Takih in podobnih lumparij je v mestih več kot dovolj in žalostno je za nas, da živi to nesrečno življenje na tisoče slovenskih deklet, za katera se živ krst ne zmeni...

Temu zlu pa je treba priti za vsako ceno v okom. Če starši pri odhodu dekletu le rečejo: Bodi pridna in poštena — je to res lepo, ampak premalo je! Tu je treba skrbeti prvič za primeren pouk dekletom, drugič pa za najstrožje kazni za tiste lopove, ki nočejo živeti od dela svojih rok, ampak se hočejo rediti »z belim blagom«.

Zato bomo tudi mi še kakšno rekli o tem poglavju, v varstvo naših, zaenkrat skoraj nezaščitenih, siromašnih kmetskih deklet!

Obsodba v beogradskem procesu

Iz Beograda poročajo: Proces pred Državnim sodiščem za zaščito države proti Brodarju in tovarišem, ki je trajal polnih 11 dni, je v ponedeljek popoldne dosegel svoj konec. Ob napovedani uri so obtoženci, ki so za vsak slučaj prinesli s seboj vse svoje stvari, zavzeli znova svoja mesta na zatožnih klopih po onem vrstnem redu, kakor jih je bila razporedila obtožnica državnega tožilstva. Nekaj minut po štirih je stopil v dvorano sodni zbor na čelu s predsednikom g. Bubanjem. Tudi zagovorniki obtožencev so zavzeli svoja mesta na zagovorniških prostorih. V splošni tišini je predsednik senata prečital obsodbo, po kateri so obtoženi:

1. Janez Brodar je obsojen na 1 in pol leta strogega zapor, v katerega se mu všteje pritvor in preiskovalni zapor.

2. Anton Umnik, obsojen na mesec dni strogega zapor, v katerega se mu všteje pritvor in preiskovalni zapor. Kaznovan je samo po kazenskem zakonu.

3. Ivan Strein, obsojen na globo 900 Din po čl. 129 k. z.

4. Jernej Vomberger, obsojen na 1 leto strogega zapor po čl. 3 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

5. Jernej Grile, obsojen na 1 leto strogega zapor po čl. 4 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

6. Vinko Kos, obsojen na 10 mesecev strogega zapor po čl. 3 zakona o zaščiti države in čl. 307 kazenskega postopka. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

7. Loboda Josip, obsojen na 8 mesecev strogega zapor po čl. 3 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

8. Tomaž Ogrin, obsojen na 8 mesecev strogega zapor in na globo 600 Din, ki se v slučaju neizterljivosti spremeni v 10 dni zapor. Obsojen je po čl. 3 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

9. Cerar Peter, obsojen na 6 mesecev strogega zapor in na globo 300 Din, ki se v slučaju neizterljivosti spremeni v 5 dni zapor. Obsojen je po čl. 3 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

10. Ilija Alojzij, obsojen na 1 leto strogega zapor po čl. 3 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

11. Škrbec Matija, obsojen na 1 leto strogega zapor po čl. 3 zakona o zaščiti države. Všteje se mu pritvor in preiskovalni zapor.

12. Gregorin Franc, obsojen na 6 mesecev strogega zapor po čl. 3 zakona o zaščiti države.

Vsi obsojenci uživajo custodio honesto (časten zapor).

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče satinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Volitve v Nemčiji

5. t. m. so se vršile v Nemčiji volitve v državni zbor. Izid volitev je naslednji:
 narodni socialisti 17.265.823 glasov (288),
 socialni demokrati 7.176.505 (120)
 komunisti 4.845.379 (81)
 centum 4.423.161 (71)
 Papen-Hugenberg 3.132.595 (52)
 bavarska ljudska stranka 1.072.893 (20),
 nemška ljudska stranka 432.105 (6),
 krščanski socialci 384.116 (5),
 državna stranka 333.487,
 nemška kmetijska stranka 114.231,
 vinogradniška zveza 83.824,
 hannoveranska stranka 47.732,
 socialna borbena zveza 3.909,
 kmečko-delavska zveza 1.118.

Številke v oklepajih pomenijo število dobljenih mandatov.

*

O volitvah v Nemčiji je inozemsko časopisje, zlasti pa del dunajskega časopisja poročalo:

Volitve v Nemčiji, ki so se vršile v nedeljo 5. t. m., so prinesle kanclerju Hitlerju toliko zaželjeno zmago. Posebno veseli pa Hitler in njegovi pristaši te zmage ne morejo biti, ker se kljub navidezemu uspehu prav dobro zavedajo, s kakšnimi sredstvi so si to zmago priborili.

Hitler je zmagal namreč samo z neverjetnim nasiljem. Že nekaj tednov pred volitvami je vsem nasprotnim strankam onemogočil vsako volilno agitacijo s tem, da je ukinil za svoje nasprotnike vsako tiskovno svobodo, prepovedal vsa javna zborovanja, komunistično stranko pa je razpustil. Kar je modernih sredstev za agitacijo, jih je smela rabiti samo njegova stranka,

zlasti radio. Po vseh mestih so dobili policijsko oblast v roke samo njegovi pristaši; med temi in med pristaši nasprotnih strank je prihajalo vsak dan do krvavih spopadov in mi nič ne vemo, koliko mrtvih in težko ranjenih je zahtevala krvava poulična volilna borba, ker so morali domači časopisi molčati, dopisnike tujih listov so pa iz Nemčije izgnali, če so poročali resnico.

Take »zmage« Hitler torej ne more biti posebno vesel, tem manj, ker so kljub silnemu pritisku od vladne strani tudi nasprotniki, predvsem socialni demokrati in katoliški centum, dobili na milijone glasov. To je dokaz, da demokratična misel v Nemčiji še nikakor ni mrtva, pač pa se utegne zgoditi, da pride nekega dne do resnega obračuna med demokracijo in Hitlerjevo diktaturo.

Položaj po volitvah za Hitlerja tudi zato ni ugoden, ker bo moral Hitler sedaj pokazati, kaj zna in bo moral nositi sam tudi vso odgovornost za svoja dejanja. Tu se bo uresničila ponovno stara resnica: Obljubovati in kritizirati in godrnjati je lahko, težko pa je kaj narediti in ustvarjati.

Volitve v Nemčiji torej niso položaja prav nič razčistile, pač pa so razmere tamkaj danes še bolj zapletene kot kdaj prej. Potrjuje pa se tudi stara resnica, da ni vse za vsakega in fašizem, ki je pristna italijanska rastlina, ne bo lahko rasel na nemških tleh.

Vnanji svet pa se zanima najbolj za vprašanje, kakšno zunanjo politiko bo vodil Hitler in od njegovega držanja je danes v veliki meri odvisen mir v Evropi.

Javne dajatve treba pravično razdeliti!

Kljub temu, da je kmet najštevilnejši in tudi najstalnejši davkoplačevalec, je on vendar najpohlevnejši in najtočnejši plačnik. Ker ga njegov življenjski boj neprestano prepričava, da je treba vedno preje dajati, da bo potem mogel jemati, tudi sleherni dinar, ki ga od njega tirja javna uprava, vdano pritrga — makar pri ustih — samo, da po setvi more pričakovati tudi žetve...

Kakor pa kmet ve, kdo in kako seje na njivi, tako njegovemu instinktu tudi ne uide primerno ali neprimerno sodelovanje na javnem polju. Kdor se hoče v tem dejansko prepričati, naj se le zgleda pri zadnjem gorskem kočarju in naštel mu bo vse nepridiprave — kakor da bi bil podrobno opazoval sleherne njihove kretanje, jim gledal v dno duše in kakor da pozna vse njihove spekulacije. Zato je sicer lepo in tudi prav, da se kmetu servira vse, kar se skuha v meščanskih in drugih kuhinjah — zelo škoda pa je, da imajo vsi omenjeni kuharski umetniki tako malo prilike, da bi stalno pokušali tudi specialitete, katere se na debelo (a žal skoro neopazeno) proizvajajo na kmečkih ognjiščih. In dokler se ta želja v polni meri ne uresniči, do tlej bomo vzorno brezhibno javno upravo pač mogli samo želeti...

Tako nam n. pr. komaj pismen kmetavzar (ki nima niti najmanjšega pojma o javnih administracijah, zakonskih predpisih in podobno) kar s prstom pokaže na pogreške, katerih se morda ne zaveda niti najkvalificiranejši specialist, rekoč: »Saj kriza mora biti — ker jo sami delate! Preje, ko še ni bilo krize, so bile goveje kože po 30 Din, pa ni bilo usnje skoro nič dražje kakor sedaj, ko jih prodajamo po 5 Din. In če so fabrikantje mila že preje bogateli, se še bolj pridno morejo voziti z avtomobili na izprehode sedaj, ko je loj trikrat cenejši, »žajfac pa se neče nič ozirati na živinske cene. Jajcem znate predpisati »primerne« cene kadar jih manjka, ko jih je preveč, jim pa te »primerne« ali »zmerne« cene ne pripadajo itd., itd.«

Ali niso v takih in podobnih izbruhih ključ, s katerimi bi bilo mogoče prodreti v marsikako natrpano blagajno in bi ne bilo treba iskati tam — kjer niti biti ne more? In ali iz povedanega ne sledi, da bomo koncem koncev le morali slediti ukrepom novega ameriškega predsednika Roosevelta in skušati kopirati njegov Jones bill?

Dober panj sicer tudi trotov potrebuje, toda čim manj jih ima, boljši je! Ko pa isti dovršijo svojo nalogo, jih čebele do zadnjega pomore — mi pa jim sami ležemo in vzgajamo naraščaj brez konca in kraja... Tine.

*

Roosevelt prevzel predsedstvo

Pretekli teden je nastopil svojo »vlado« novi predsednik Zedinjenih držav g. Roosevelt po starem slovesnem obredu ustoličenja.

Razmere v Zedinjenih državah, v kakršnih je nastopil novi predsednik svoje dostojanstvo, pa niso nič kaj rožnate Zedinjene države preživljajo namreč baš sedaj eno najhujših finančnih kriz, ker je večina bank svoje poslovne prostore zaprla, ker zaradi pomanjkanja gotovine ne morejo več izplačevati vlog hranilcem, ki hočejo dvigniti svoje prihranke. Zaradi finančne krize je vse gospodarsko življenje popolnoma zastalo in število brezposelnih narašča kakor sneženi plaz.

V svojem nastopnem govoru je novi predsednik sicer obljubil, da bo vlada storila vse, kar je v njeni moči, da pride gospodarsko življenje zopet v pravi tir, toda vprašanje je, če ne bo ostalo le pri besedah; tudi vlade najmočnejših držav niso vsegamogočne.

Kakor smo že poročali, je na novega predsednika pred nekaj tedni oddal v nekem morskem kopališču neki Italijan več strelov. Zadel pa je le župana mesta Chicago, Čermaka, rodome Čeha. Težko ranjeni Čermak je ta teden za rano umrl.

Zapeka Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Frane Jožefova« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

Obramba proti nevarnostim plinske vojne

O tem vprašanju se redno vrše razprave strokovnjakov, v pisani kakor govorniki besedi, pa tudi civilno prebivalstvo se poučuje o uspešni obrambi v slučaju sovražnega napada. Ta akcija je na prvi pogled res kar precej človekoljubna. To pa samo na prvi pogled!

Ze ako samo opazujemo najrazličnejša nazoranja o številu in jakosti uvaževanih strupenih plinov, v čemer si celo najboljši strokovnjaki niso edini, opazimo, da je vsa akcija vdar v prazno; če pa še pomislimo, da je morda cela vrsta zadevnih izumov še v popolni tajnosti, pa se še manj more misliti o kakšni obrambi napram njihovim niti pojmljivim učinkom...

Ali ni vse to ravnanje človeštva povsem podobno onemu posestniku, ki si — za slučaj, da mu pogori hiša — gradi kraj nje novo kolibo, katera naj mu v tem slučaju nudi zasilnega zavetja? In ali ni nevarnost, da mu v slučaju požara zgori tudi ista z njim vred?

Mar bi človeštvo napelo vse sile, da odstrani nevarnost samo! Naj zato državniki raje sklenejo in človeštvu razglasijo, naj se brezpozorno usmrti vsak, ki samo skuša škodovati na telesu ali imetju poštenega sočloveka — in odpravljeno bo vsak tozadeven strah — odpravljena pa bo tudi sodobna svetovna kriza, proti kateri smo bili doslej istotako brez moči.

Samo tega sklepa je treba, pa bo človeštvo samo vzdržalo najlepši red. In tudi strah pred komunizmom bo samo ostal zapisan v žalostnem delu sodobne zgodovine...

*

Čikaški župan Čermak umrl

V ponedeljek, 6. t. m. je čikaški župan Čermak, ki je bil hudo ranjen o priliki atentata na Roosevelta, preminul. Pokojni, po rodu Čeh, je bil v zadnjih letih sem najboljši čikaški župan. Za njegovega županovanja je bilo precej zatrito banditstvo in zločinstvo, ki je ena najhujših nadlog ameriških mest.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetijski hranilni in posojilni dom

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Račun poštne hranilnice št. 14.257

Telefon št. 28-47

Brzjavni naslov: »Kmetijski dom«

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru.

Stanje vlog nad Din 35.000.000—

Rezerve Din 1.100.000—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno pošt. položnice za nalaganje denarja.

VLOŽNE KNJIŽICE drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja.

POSJILJA daje proti poročilu, na knjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE:

Ob delavnikih od 8—12½ in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg v Mariboru, Slomškov trg 3

Poslanec Albin Koman -- petdesetletnik

Te dni je obhajal petdeseti rojstni dan narodni poslanec, tov. Albin Koman iz Vižmarjev. Ne njegovih let, temveč vsega njegovega dela, truda in prizadevanja za povzdigo in napredek kmetkega stanu se zlasti spominjamo ob tej priliki, kajti prav to delo in prizadevanje dajeta njegovi petdesetletnici svetel pomen in vso vsebino. Neomajna volja je mlademu kmetškemu fantu, tov. Albinu, pomogla, da se je preko ljudske šole, ki jo je obiskoval v Št. Vidu, s samoizobrazbo ter bistrenjem prirodne mu inteligence povzpел do razumnega in izobraženega moža. V trdem kmetškem delu, ob katerem pa je našel zmiraj dovolj časa za čitanje gospodarskih in strokovnih knjig, si je utrdil svoj značaj ter izpopolnil svojo izobrazbo. Preveč globoko je prodrl v vse skrbi, tegobe in težaven gospodarski in socialni položaj kmetkega ljudstva, da bi tega svojega bogastva izobrazbe ne bil postavil tudi v službo kmetških interesov ter ne postal borec za pravice in povzdigo kmetkega ljudstva. Iskreno in neomajno prežet s kmetško miselnostjo in duhom je bil na delu povsod, kjer je bilo treba kaj storiti za dobrobit našega kmetkega človeka. V tem svojem delu pa je obenem trdno stal na braniku političnih in socialnih pravic kmetkega ljudstva, kajti zavest kmetške skupnosti, kmetških interesov in kmetških skrbi mu je bila poglavitna resnica. Trdno se zavedajoč, da je lepša bodočnost kmetkega ljudstva le v tem ljudstvu samem, da si jo mora samo priboriti, je tudi spoznal poti, ki do te bodočnosti vodijo. Po njih je tudi usmeril svoje plodno delo, ki mu danes, ob petdesetletnici, sladi ves trud in napore, ki jih je bilo treba na tej poti doprinesiti. Bil je neumoren delavec tako v majhnem in podrobnem delu, ko je temu ali onemu sosedu in stanovskemu tovarišu treba pomoči z nasvetom in tudi dejanjem, zlasti si je stekel neprecenljivih zaslug na polju živinozdravstva; bil pa je tudi skrben organizator kmetkega gibanja ter uspešen borec kmetške misli. Vse njegovo delo je bilo delo za blagor kmetkega ljudstva ter zmago kmetške misli.

Daleč naokrog so ga njegovi stanovski tovariši kot tudi vse ostalo ljudstvo zato vzljubili ter ga poverili, da bodi zastopnik ter tolmač njih interesov in skrbi, kar jubilat danes kot narodni poslanec vrši z uspehom in v vsestransko zadovoljstvo, dasi so časi sila težki.

Na vse strani je razkosano delo neumornega tov. Albina Komana; od vodstva občine pa do

predsedstva mnogih strokovnih in gospodarskih ustanov, a vendar vse tako harmonično vodi k enemu in istemu cilju: blagor in dobrobit vseh, ki so ga poverili s tako odgovornim in skrbi polnim delom.

Trdno se zavedajoč, kolikega pomena in velike cene je jubilatovo delo za nas vse, iskreno želimo tov. Albinu Komanu: Bodi nam ohranjen še mnogo let!

Mladina

Besede in dejanja

...In beseda je meso postala in je med nami prebivala, so znane svetopisemske besede, katerih bi se moral držati vsakdo, ki iznese kako misel, bodisi v obliki obljube ali predloga, bodisi, da je to obširna teorija, ki obravnava posamezna vprašanja, socialnega, gospodarskega ali kateregakoli drugega značaja, — s pogledom na gmotno stanje poedinah stanov.

V življenju samem pa je obratno. Nikdo se ne zmeni za resnično izvedbo misli, ker je sko-

raj vsak prepričan, da je že dovolj storil, če je kako misel povedal.

Kot dober primer naj nam služi sedanja denarna in gospodarska kriza. Vsi časniki so v preteklosti in še danes priobčujejo članke o vzrokih in možnih rešitvah iste. Mnogi so napisali knjige o tem vprašanju. Vršijo se ankete, zbiranja, itd., vendar še kriza traja dalje in z vsakim dnevom poslabšuje položaj nekaterih stanov.

Vse besede so padle na močvirnata tla in do te ure se še ni nikdo javil, ki bi vsaj eno od napisanih misli poizkušal uresničiti.

Kaj nam pomaga Karl Marxova teorija, če je še tako lepa in za vse človeštvo pravična, če pa se ne bo praktično obnesla.

Kaj nam koristijo slične teorije, ki so ostale le pisane knjige. Če ni enega, ki bi jih izvedel, ali pa so celo brez vsake možnosti uresničitve.

Kmet orje, seje, sadi, žanje in kosi brez pisanih pripomočkov.

Čevljarji, krojači, mlinarji, tesarji, mizarji

se izučijo svoje obrti, ne da bi jim kdo prvotno pismeno predpisoval način.

S temi primeri hočem reči, da beseda še ni dejanje, ni rečeno, da jo je tudi mogoče uresničiti, in, da praksa brez prvotne teorije mnogo pomeni, nasprotno pa nima teorija brez realne izvedbe, za življenje nobene večje vrednosti.

V zadnjih letih se je društvena organizacija vsestransko razširila. Vsi stanovi imajo svoja društva, ki varujejo interese svojega članstva v javnem življenju. Od zmožnosti in delavnosti vodstev zavisi, katera organizacija bolj uspeva.

Vsaka organizacija ima svoj odbor, ki ga tvorijo ljudje, do katerih ima članstvo zaupanje in jamstvo, da bo njih delo pozitivno.

Za agilno in intenzivno delo je treba agilnih in ambicioznih ljudi. Če teh ljudi ni, potem ne sme članstvo pričakovati, da bo organizacija ob koncu poslovne dobe beležila večje uspehe.

Skoraj v vsakem odboru pa je svojevrsten tip ljudi, ki ga sicer ne smemo odklanjati, vendar je mnogokrat škodljiv, posebno če ni nikogar, ki bi ga v njegovi preveliki ambiciji zadrževal.

Njih delo si v kratkih besedah oglejmo in ocenimo.

Kakor izdeluje tovarna v masi svoje izdelke, tako ti ljudje fabricirajo dobre in slabe misli. Te napake še jim ne smemo šteti v zlo, ker tudi vsi izdelki tovarne niso prvovrstni in ker noben človek ni absolutno popoln.

Njih glavna napaka pa obstoji v tem, ker mislijo, da so s tem, ker so iznesli misel, že zadostili svoji odborniški dolžnosti. Po njihovem mišljenju pripada vse nadaljnje delo drugim.

Večkrat so tudi uverjeni, da se že vsaka misel da praktično izvesti.

Od vsakega onega, ki misel sproži, se mora zahtevati, da ostane njen stalen pravi oče, da jo neguje, hrani in oblikuje. Pravico ima le do pomočnikov, nikakor pa se mu ne sme dopustiti, da bi pozabil na svojega neobglenega otroka.

Posledica sodelovanja opisanih ljudi v društvenem življenju je, da so sejni zapisniki polni misli, katerih večina ostane le izgovorjena, napisana in pozabljena beseda.

Resnica je tudi, da mora biti nekdo, ki je miselno vodilna oseba. On sam pa je najbolj poklican, da sodeluje pri stvarnem ostvarjenju svoje lastne misli.

Če sedaj prenesemo vse opisano na kmetško-mladinski pokret, moramo le eno zaključiti:

Nikakor ne smemo dopustiti, da bi se tudi v našem mladem pokretu razširila navada besedičenja in golega govorjenja. V tem slučaju smo si lahko sigurni, da so nam vile rojenice že prisodile sramotno smrt.

Ljudi, z boleznijo fabrikacije misli, ki bi se slučajno pritihovali k nam, pa moramo takoj opozoriti in od njih zahtevati poleg miselnega, tudi stvarno delo, ker drugače so nam, nepotrební in škodljivi.

V današnjih težkih časih se le nekaj časa posluša besede brez dejanj, nazadnje se jih tudi najpotrpežljivejši naveliča.

Smatral sem potrebnim, da napišem gornje vrstice, ker sedanji način življenja v mnogih primerih uporablja samo besede, kot najboljše sredstvo za uteho bednih stradalajočih in hlapčevstva voljnih stanov.

Kreft Vlado.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon šte.: 20-40, 24-57, 25-48; interurban: 27-06, 28-06

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valuf, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedeposit i. f. d.

Mehko ko cvet
čisto ko cvet
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
GT 2.1-33
TERPENTINOVIM MILOM
Pere res belo!

Uspela smučarska tekma

»Društvo kmetijskih fantov in deklet« v Novi vasi na Blokah je v nedeljo, 26. februarja priredilo lepo uspelo tekmo kmetijskih smučarjev. Vzorna organizacija je pokazala, kaj zmorejo naši fantje tudi v tem pogledu. Splošno zanimanje, ki je vladalo daleč naokoli, je na prireditvi privabilo številne tekmovalce in še številnejše gledalce, ki se kar niso mogli načuditi prelepi Bloški planoti, pa tudi vzorni tehnični organizaciji tekme. Lepo izpeljana tekmovalna proga, ki je bila mestoma prav težavna in zlasti naporna na hribu Bloščeku, je vodila po vseh vrhovih in hribih, ki kot veriga oklepajo Novo vas. Proga je merila 18 km ter je od tekmovalcev zahtevala precej vztrajnosti, ki so jo pa fantje-smučarji doprinesli v veliki meri, zlasti še zavoljo tega, ker so bile snežne razmere vsled toplega vremena nekoliko nepovoljne.

Ob 2. uri pop. je pričelo na startu tehnično vodstvo, ki so ga tvorili tovariši župan Stanko Lenarčič, dr. Kraševac iz Cerknice, učitelj Venceslav Winkler in časomerilci, svoje delo. Drug za drugim so korajžno odhajali posamezni tekmovalci, ki jih je v celoti startalo 34. Navzgor in navzdol je vodila proga, po vsem hribovju okoli Nove vasi, do cilja, ki je bil nedaleč od starta. Po eni uri in tri četrti so že pričeli voziti na cilj posamezni tekmovalci; kot prvi je privozil na cilj tov. Šraj Tone; nato pa za njim v večjih in manjših presledkih še 24 tovarišev, ostali pa so med tekmo vsled tega ali drugega vzroka odstopili ter niso prišli na cilj.

Po končani tekmi se je vršil v šoli sestanek, kjer so bili razglašeni rezultati, ki so naslednji: 1. Kandare, Smučarski klub »Snežnik«, Stari trg, v času 1 ura 48 min. 2 sek.; 2. Šraj Tone, Dkfd Bloke, 1 ura 49 min. 15 sek.; 3. Ivančič Alojzij, Dkfd Bloke; 4. Lenarčič Ivo, Dkfd Bloke; 5. Klančar Stanko, Dkfd Bloke; 6. Gruden A., Smuč. klub Cerknica; 7. Palčič, Dkfd Bloke; 8. Mišič Jože, Dkfd Bloke; Zakrajšek Lojze, Dkfd Bloke; 10. Kotnik Franc, Dkfd Bloke; 11. Marolt Franc, Dkfd Bloke. Nato so bila razdeljena darila. Poleg tekmovalcev so se sestanka udeležili tudi številni prijatelji in zastopniki drugih organizacij; »Zvezo kmetijskih fantov in deklet« je zastopal tov. France Gerželj. Po razglasitvi izida tekme ter nagovorih posameznih tovarišev se je v imenu domačega društva za-

hvalil predsednik tov. Zabukovec vsem, ki so kakorkoli pripomogli k lepemu uspehu, tako ministru Ivanu Puclju za nagrado, županu tov. S. Lenarčiču, »Zvezi kmetijskih fantov in deklet« in drugim. S tem je bila lepa prireditev, na katero je društvo upravičeno lahko ponosno, zaključena.

★

Najlepša pustna prireditev

v Ljubljani je bila brez dvoma uspela pustna kmetijska večerja, ki jo je priredil pripravljalni odbor kmetjsko-prosvetnega društva »Brazda«. Originalna kmetjska večerja, polna prave kmetjske domačnosti in zdravega humorja, je privabila toliko gostov, da bi kmalu zmanjkalo prostora. Prireditve so se večinoma udeležili tovariši in prijatelji iz ljubljanske okolice, kar je zlasti nad vse povzdignilo prireditev v pravo kmetjsko zabavo.

Odbor »Brazde« se na tem mestu najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli prispevali k lepemu uspehu prireditve, zlasti pa onim, ki so prispevali različne prispevke ter tako gmočno omogočili prireditev.

Seja ljubljanskega pododbora »Zveze« se vrši v nedeljo, 12. t. m. ob 9. uri dop. v tajništvu »Zveze« v Tavčarjevi ul. 3. Ker je to zadnja seja pred obnim zborom, je dolžnost vseh odbornikov ter delegatov posameznih društev, da se te seja sigurno udeležijo.

Vojna in zopet vojna...

Vojna vihra se na Daljnem vzhodu še ni podela, pa že poročajo o novih sovražnostih, ki so se pričele med dvema državama v južni Ameriki, kjer si stojita nasproti republiki Bolivija in Peru. Izdelovalci orožja in municije torej še ne bodo kmalu ob svoj zaslužek...

Japonski cesar Hirohito

Hud potres na Japonskem

Japonska je dežela potresov. Japonska dežela namreč ni celina, ampak obstoji iz otokov, ki so vulkanskega značaja, in zato so tam potresi na dnevnem redu.

Najnovejši potres spada med največje in najhujše, kar jih je doživela ta dežela. Potres je uničil na tisoče hiš in zahteval je ogromne človeške žrtve. Japonci pa tudi v tej nesreči niso obupali, ampak so z vso energijo priskočili re-vežem na pomoč.

Nesreča je zadela Japonce tem hujše, ker imajo istočasno ogromne stroške z vojsko, ki jo vodijo proti Kitajcem za pokrajino Jehol. To pokrajino so si sicer že osvojili, trajalo pa bo še mnogo let, predno bodo osvojeno deželo uredili tako, da bodo imeli od nje kaj koristi.

Revolucija na Grškem

Na Grškem že nad deset let ni pravega miru in reda; stalno poskušajo različni posamezniki, večinoma generali ali druge oficirske osebnosti, dobiti vladno v svoje roke. To nedeljo so se vršile v Grčiji plošne volitve, pri katerih pa je ostala vlada v manjšini, zavoljo česar je prišlo po vsej državi do velikih nemirov. To razburkano stanje je spretno izrabil general Plastiras ter se polastil oblasti in seveda razglasil diktaturo. To je že drugi njegov poskus, da pride na vladno; in sicer je že v letu 1922 uprizoril vojaško revolucijo.

Dopisi

Škocijan pri Turjaku. Ker mnogi očitajo našemu dopisniku iz Škocijana, češ da je bil obsojen radi žalitve g. župnika v svoječasnem poročilu o popravi pokopališča, sporočamo, da je bila tozadevna tožba g. župnika zavrnjena, ker se je sodišče prepričalo, da ni bilo o g. župniku poročanega nič neresničnega in žaljivega.

Podgora v Poljanski dolini ob Kolpi. Iz našega kota se zelo malo čita v »Kmetijskem listu« ali v časopisih sploh. Pa saj tudi nimamo kaj poročati, ko nam je šlo do sedaj življe v duhu »kri-ze« tako enolično naprej. — A šele zadnje mesece smo se začeli vključ v vseobče krize prebujati tudi mi k novemu društvenemu življenju. — Ustanovili smo si gasilno društvo, ki je začelo delati z vso agilnostjo, kakor na strokovnem tako na kulturnem polju. Pokazalo se je, da se da tudi v teh težkih časih nekaj storiti. Le oklevanja ne sme biti. Občanom cele občine, z malimi izjemami, gre velika hvala, ki so vsak po svojih močeh priskočili mlademu društvu na pomoč. Ker pa nesreča nikdar in nikjer ne pošiva, ni prizanesla tudi to pot našemu mlademu društvu. Pretekli teden nam je pobrala neizprosna smrt iz vrst naših gasilcev nenadomestljivega nam tovariša, društvenega načelnika Pavla Moleca. Kakšno simpatijo je pokojni užival v celi okolici, je pokazal nad vse lep pogreb in številno spremstvo njegovih tovarišev in znancev na njegovi zadnji poti. Dragemu nepozabnemu tovarišu naj bo lahka domača zemljica. Vsem njegovim svojcem, sorodnikom in društvenim tovarišem naše iskreno sožalje!

Vitanje. Dne 26. februarja 1933 se je vršil v Vitanju občni zbor »Živinorejskega selekcijskega društva«, ki je podalo prvič bilanco enoletnega dela na polju selekcije živine.

Z vso pozornostjo so poslušali kmetovalci poročilo o dosedanjem uspehu in delu v bodočnosti. Kakšno zanimanje vlada za organizacijo, dokazuje številni obiski.

Šolska soba je bila skoraj premajhna, saj je bila natlačena z nad 100 poslušalci.

Po izvršenem občnem zboru je predaval predsednik sreskega kmet. odbora g. Križnič o pomenu živinorejskih organizacij ter o bodočem gospodarskem delu. Kmetijski referent g. Nemeč pa o pridelovanju živalske krme in reorganizaciji kmetijstva.

Pripomniti je, da je ta organizacija za vitanjski okoliš ogromnega pomena, saj se tukaj dosedaj na gospodarskem polju ni ničesar storilo.

Za načelnika društva je bil izvoljen g. Berčnik, župan v Ljubnici, ki mu tudi v velikem gre hvala za uspešen razmah društev. Zeleno Pohorje — le tako naprej za kmetjsko kulturo in osamosvojitev.

Opozorilo naročnikom!

Vse cenj. naročnike, ki dolgujejo na naročnine za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom, da vsak prizadeji vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravnati. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje Kmetjskega lista ustaviti.

Novice

50-letnica rojstva ljubljanskega knezoškofa

V četrtek 9. marca je praznoval prevzvišeni gosp. ljubljanski knezoškof dr. Gregorij Rožman 50-letnico svojega rojstva. Ta dan so proslavili vsi cerkveni krogi po navodilih knezoškofijskega ordinarijata, s spoštovanjem pa se je spomnilo tega dne tudi ostalo slovensko ljudstvo, katere mu je Prevzvišeni vzoren duhovni vodja in cerkveni pastir.

Domače vesti

Gerent v Mestni hranilnici. Za gerenta Mestne hranilnice ljubljanske je imenovan senator g. Ivan Hribar. Dosedanji upravni svet Mestne hranilnice s predsednikom mag. pharm. R. Sušnikom na čelu je razrešen.

Samomer pod ledom. V vasi Poljanah pri Bjelovaru se je te dni pripetil nenavaden samomer. Premožni posestnik Nikola Selak je doma vzel sekuro in odšel do bližnjega ribnika. Najprej je razsekal led na ribniku, nato pa se slekel do nagega in skočil v vodo, kjer so ga pozneje našli mrtvega.

V napajališču je utonila 20-letna Marija Damiani v Pičnu pri Pazinu. Ko je zvečer gnala napačat živino, ji je padel v vodo bič. Ko je drugo jutro hotela izvleči iz vode bič, jo je napadla padavica in dekle je utonilo.

Redukcije v rudniku Kreki. V državnem rudniku Kreki so odpustili nad 200 rudarjev, ker so delo znatno omejili. Tako se je število brezposelnih rudarjev še povečalo in znaša sedaj že okrog 700.

Človek v borbi z volkom. Na planini Majevici pri Tuzli se je pojavilo mnogo volkov. V sredo zvečer se je vračal z mesta čez to planino kmet Ostoje Gavrančević. Blizu hiše sta ga napadla dva volka, kmet je začel klicati na pomoč, toda nikogar ni bilo blizu. K sreči je en volk sam zbežal v gozd, drugi je pa še naprej napadal kmeta, ki je imel v roki debelo palico. Borba je trajala tako dolgo, da se je kmetu posrečilo suniti volka s palico v žrelo in ga toliko premotiti, da je prestrašen možakar splezal na bližnji hrast in se rešil.

Tovarna umetnih vžigalnikov. V Ivancu so finančni organi te dni zasačili Antona Matevšiča, ki je prodajal po vaseh saharin in umetne vžigalnike. Pri njem so našli še 11 škatlic saharina in mnogo vžigalnikov. Matevšič je baje iz Slovenije.

Čitatelje opozarjamo na današnji oglas Mednarodnega velesejma v Pragi.

Več nesreč in nezdod. Mehanik Peter Hlebe, star 25 let, doma v Dravljah št. 103, je delal pri nožu za rezanje lesa. Pri tem mu je nož padel na levo nogo in mu je močno poškodoval. — 17-letna dekla Terezija Kopač iz Male vasi si je doma pri sekanju drv odsekala kazalec desne roke. — Zidarja Štefana Bričljaja iz Bizovika, štev. 90, je nekdo med prepirom sunil z nožem v hrbet. Vse so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Smrt najstarejšega Ljubljančana. Umrl je najstarejši ljubljanski meščan g. Matija Briški.

Penarejeni kovanci. Nedavno so varnostna oblastva zasledila v Mariji Bistrici ponarejene dvajsetdinarske novce. V zvezi s tem sta bila aretirana kleparski učenec Mirko Bajs in neki Vid Bajs, oba iz Sevnice. Orožniki so zaplenili poleg ponarejenih novcev tudi pripravo za vli-vanje.

Zaradi prepira z bratom si je hotel končati življenje 19-letni Ivan Kozjak iz Strahomlina pri Čakovcu. V ponedeljek so ga prepeljali v Čakovec v bolnico. Prerezal si je žile na vratu in je malo upanja, da bi ostal živ.

Junaški plavač. Delavec Vilko Bajer je presenetil Karlovčane s plavanjem po Kolpi pri 6 stopinjah pod ničlo. Preplaval je 3 km.

Vlom v cerkev. V župni cerkvi v Šmihelu pri Novem mestu je neko noč preteklega tedna nekdo vlomil v tabernakelj na glavnem oltarju in v cerkveno posočico pri stranskem oltarju.

107-letna starka umrla. V Subotici je umrla najstarejša meščanka Ana Kopunovič, stara 107 let.

Samomer nepoštenega varuha. V selu Majdevu pri Kruševu si je prerezal goltanec bogati seljak Blagoje Iljič, ker so ga otroci njegovega brata ovadili, da je zapravil vso njihovo dedščino.

Dvanajst tisoč kilometrov na biciklu. Zagrebški sportnik Stjepan Vinceljak se je te dni vrnil s svojega velikega in napornega potovanja po Evropi. Na biciklu je prevozil okroglo 12.000 kilometrov skozi trinajst evropskih držav. Vinceljak je po poklicu krojač.

Napad. V št. Vidu pri Grobelnem je 26. februarja neki moški napadel 21letnega posestnikovega sina Alojza Marša ter ga hudo poškodoval po levem ušesu. Marš je dobil tudi lažje poškodbe po vsem telesu.

Vlom v gostilno. V gostilno Lovrenca Hafnerja je bil izvršen v noči na soboto dovolj predrzen vlom. Ko so domači legli k počitku, se je prikradel neki rokomavh v gostilniške prostore in je odnesel iz kredence več škatel cigaret, prisvojil pa si je tudi za okoli 100 Din drobiža. Nato je poizkusil vlomilec svojo srečo v jedilni shrambi. Ključavnico je vlomil, nato pa se je poleg svinjine polastil še kakih 20 mesenih klobas in par krvavic.

Tržiču in Sv. Ani je priznal prometni minister vse ugodnosti, ki so določene na železnica za kopališča in letovišča.

V Jugoslaviji je bilo lani 338 filmskih podjetij, od katerih je predvajalo zvočne filme 184 podjetij. Vsa podjetja so prodala 11.834.300 vstopnic (l. 1931. pa čez 12 milijonov). V Dravski banovini je 47 podjetij (31 zvočnih in 16 nemih). Največ se je predvajalo nemških filmov.

Smrt bogatega župnika. V nekem beograjskem sanatoriju je v 60. letu starosti umrl Josip Ciprič, župnik v Sremskih Golubincih. Bil je odličen govornik, poliglot in botanik. V gotovini je zapustil poldrugi milijon dinarjev, razen tega pa še 64 katastralnih orolov zemlje ter veliko hišo v Novem Sadu. Vse svoje premoženje je zapustil semenišču djakovske škofije.

Vesti iz sveta

Madžarska vsled slabe žetve ne more izkoristiti od Francije dovoljenega ji uvoznega kontingenta pšenice. Madžarska se je zato pogajala s Francijo, da bi smela mesto pšenice uvesti koruzo. Francija ji je v tem pogledu ustregla, vendar pa ji obenem zmanjšala kontingent. Tudi naša vlada se je pričela pogajati s Francijo, da bi mogla mesto pšenice uvoziti koruzo.

V ameriškem rudniku, severno od Manitobe, se je podsul rov in je bilo pri tem 14 rudarjev težko ranjenih, 3 pa ubiti.

Velike povodnji v Angliji. V severni Angliji, kakor tudi v zapadnih pokrajinah in v dolini Temse so nastale zadnje dni velike povodnji.

Na Češkoslovaškem sta se v letu 1931 zgodili v tamkajšnjih rudnikih 102 smrtni nezgodi in 1184 težkih poškodb.

Dijaška stavka na Poljskem. V boju proti vladnemu reformnemu zakonu za visoke šole so narodni demokrati proglasili splošno študentsko stavko.

Zavarovalnica proti zakonolomu. V Parizu so osnovali zavarovalnico proti zakonolomu. Zavarujeta se lahko mož in žena, ki dobita v primeru zakonoloma 1000 do 3000 frankov zavarovalnine. Premije zavarovalnice se ravna po riziku velikomestnega življenja.

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali ter Vam pošiljali Kmetiski list brez presledka skozi celo leto 1932 v trdni veri in prepričanju, da se boste sami zavedli svoje dolžnosti in pravočasno poravnali naročnino, pa tega iz bogve kakoga razloga niste storili. Uprava upošteva, da Vam dela naročnina, kljub temu, da je niska, resnično težava; vendar najvljudneje prosi, da Vas ne bo treba radi 30 Din še po enkrat opominjati, da poravnate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tokom tega meseca.

112 let je že stara

Kranjska hranilnica

ki se imenuje sedaj

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke

Za vloge in vse obveznosti hranilnice

jamči cela Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vse svoje davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja

Najvišje obrestovanje

Huda zima v Italiji. Severno in srednje Italijo je prizadela prava zimska katastrofa, kakršne še ni bilo v zadnjih dveh letih.

Zidje na Madjarskem. Kakor ugotavlja madjarska statistika, pada število židovskih državljanov na Madjarskem. Od leta 1920 do 1933 se je zmanjšalo število židov za 30.000. Leta 1920 jih je bilo 234.512, zdaj jih je še 204.512.

Vojna med Perujem in Bolivijo se je začela in so bolivijske čete zasedle mesto Terrapaca blizu mesta Leticija.

380 milijonov samice. Neka ameriška statistika javlja, da živi na zemlji vsega skupaj 380 milijonov neomejenih žensk. Amerika participira pri tem z ogromnim deležem.

Milo samo za komuniste. Z ozirom na to, da v Moskvi že nekaj časa primanjkuje mila, so oblasti odredile, da ga bodo odslej delili le na izkaznice. Prejemali pa ga bodo tudi tako le delavci in otroci »prve kategorije«, to je člani komunistične stranke.

Boj podganam. Sovjetske oblasti so napovedale uničevalno vojno podganam in mišim. Z velikimi oglasi po listih obljublja vsakovrstne nagrade v denarju in blagu tistim, ki bi izumili učinkovitejši sistem pasti, in tistim, ki bi ubite živali oddajali na določenih mestih. Najvišja nagrada za popolnejšo past znaša 1000 rubljev, a listi priobčjujejo tudi spodbudno sliko možakarja, ki je za 100 oddanih podgan prejel nagrado 100 rubljev v denarju in 75 rubljev v blagu.

Grozen čin blazne matere. Na neki kmetiji v občini Lowerz je neka 24-letna žena ubila svoje tri otroke, stare 3, 2 in 1 leto. Prva dva je zadavila v petek in soboto, zadnjemu je pa v nedeljo prerezala vrat. Morilko in njenega moža so aretirali. Mislijo, da je morilka blazna.

Glasiilo brezposelnih. V Pragi je te dni izšla prva številka glasila brezposelnih. Listu je ime »Zapas«.

Monopol za papriko nameravajo uvesti na Madjarskem.

Za gospodinje

Fižolova omaka. Skuhaj fižol v zrnju. Naredi lepo rumeno prežganje iz masti, čebule in moke, zarumenelemu dodaj seseklan peteršilj, okusi in prideni kuhanemu fižolu. Dodaj tudi listič lorberja, ki ga pa vzameš ven, predno daš na mizo.

Ocvirkov štrudelj. Napravi vlečeno testo iz moke, enega beljaka ter slane mlečne vode. Ko se testo spočije, vzemi šalčko smetane in jo razmaži po prevlečenem testu, na katero potrosi lepe zbrane ocvirke. Ako se zalije štrudelj preden se da v peč z mlekom, je mehak in bolj okusen.

Medeni kruh. Vzemi $\frac{1}{4}$ l hladnega mleka, vanj namešaj 15 dkg raztopljenega a ne toplega meda, 20 dkg tolčenega sladkorja, 35 dkg moke in 1 dkg jelenove soli. Vse dobro pomešaj v gladko testo in vlij na pomazan pekač in peci počasi v srednje vroči pečici 1 $\frac{1}{2}$ ure.

Preveč slani jedi odvzameš sol na ta način, če pogrneš čez še vroč lonec čist prt, na katerega potrosi pest bele moke. Jed bo v nekaj minutah prav slana.

Sejmi

12. marca: Drnovo pri Krškem, Kotredež, Vesela gora na Rakovniku, Radovljica, Turjak, Sp. Logatec, Št. Jurij ob j. žel.;
13. marca: Loka pri Zid. mostu;
14. marca: Dobrnič, Št. Vid pri Grobelnem, Muta, Črenšovci, Dolnja Lendava,
15. marca: Lož, Zdole pri Pletterjah, Semič, Ljutomer, Prosenjakovci;
16. marca: Pekel pri Poljčanah, Turnišče;
17. marca: Mengeš, Trbovlje, Žužemberk, Škofja Loka, Podčetrtek, Rečica ob Savinji, Čmurek, Svečina, Frankolovo.
18. marca: Stari trg pri Poljanah, Krško, Trebeljevo, Brusnice, Begunje pri Cerknici, Nova Štifta.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din	4.—	do	4:50
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din	3.—	do	4.—
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din	2.—	do	3.—
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din	2.—	do	3:50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din	1:90	do	2:50
Teleta, žive teže	1 kg Din	4.—	do	5:50
Prašiči, debeli, živa teža	1 kg Din	7.—	do	8.—
Prašiči, debeli, zaklani	1 kg Din	9.—	do	11.—
Prašiči, 3—4 mes. stari	1 kom. Din	200.—	do	350.—
Kokoši	1 kom. Din	25.—	do	30.—
Piščanci	1 kom. Din	18.—	do	25.—

Pridelki:

Pšenica domača	100 kg Din	230.—	do	250.—
Rž	100 kg Din	170.—	do	180.—
Oves	100 kg Din	160.—	do	180.—
Koruza	100 kg Din	100.—	do	125.—
Ajda	100 kg Din	160.—	do	190.—
Fižol	100 kg Din	250.—	do	300.—
Krompir	100 kg Din	75.—	do	100.—
Seno sladko	100 kg Din	70.—	do	90.—
Seno kislo	100 kg Din	50.—	do	60.—
Slama	100 kg Din	50.—	do	60.—
Mleko	1 liter Din	2.—	do	2:50
Smetana	1 liter Din	10.—	do	13.—
Surovo maslo	1 kg Din	24.—	do	30.—
Sir	1 kg Din	16.—	do	20.—

Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din	80.—	do	120.—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din	60.—	do	80.—

Vrednost denarja

1 nemška marka	Din	13:55
1 švicarski frank	Din	11:10
1 ameriški dolar	Din	56:40
1 angleški funt	Din	194.—
1 avstrijski šilling	Din	9:20
1 francoski frank	Din	2:25
1 češkoslovaška krona	Din	1:69
1 italijanska lira	Din	2:92

Ko prečitaš Kmetski list, da ga prečitaš tudi sosedu in mu priporočaš, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

ZOBNI ATELJE

Dentist

KOBLAR ADOLF

Ljubljana, Poljanska c. 12

Ordinira od 8. do 12. in od 2. do 6. ure;
po dogovoru tudi izven teh ur.
Ob sobotah se ordinira le do 4. ure.

KORUZO

suho kakor tudi umetno sušeno
nudi po najnižjih cenah

„**Ekonom**“

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 7

TISKARNA MERKUR

- LJUBLJANA -
GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, štatuske, tabele l.t.d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

19. — 26. marca 1933

svetovni velesejem

na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja

za brzovlake in navadne vlake

**Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%,
Madjarska 25%**

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Aleksandrova c. 2

ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT

PUTNIK, Gajeva ulica, za nebotičnikom

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

POMLADANSKO ZDRAVLJENJE

Komaj prišla pomlad, že se narava prebuja k novemu življenju in obnavljanju. Sedaj je čas misliti na zdravje, kakor kakor sok v bilkah, tako tudi kri prenaša večjo akcijo cirkulacije, ki lahko dovede do težkih posledic. Zaradi tega je treba telesu dovajati novih in osvežujočih sokov, da postane organizem odporen in zdrav. Za to svrhu je najboljša naravno zdravljenje s »PLANINKA« zdravilnim čajem, pripravljenim večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je »PLANINKA« zdravilni čaj, ki ima v sebi preizkušene in dobre zdravilne sestavine, najboljši in edini regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. »PLANINKA« zdravilni čaj uničuje krali bolezni in filtrira kri. S tem dosežete, da kri lahko in pravilno cirkulira ter tako obnavlja ves organizem. Zdravljenje od 6 do 12 tednov s »PLANINKA« zdravilnim čajem deluje izredno, in sicer brez strupov, pri vseh sledečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in

napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju mokracne kisline in hemeroidov, slabosti in odebelitvi srca, bolezni jeter, nervozni in živčnih boleznih. »PLANINKA« zdravilni čaj pospešuje apetit in izredno deluje pri arteriosklerozi in osluzenju pljuč. — Zahtevajte pa v lekarnah samo pravi »PLANINKA« zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprt, temveč samo v originalnih plombiranih zavojih po Din 20— in z napisom proizvajalca:

Lekarna MR. L. BAHOVEC
Ljubljana - Kongresni trg

Parna pekarna in sladčičarna Franc Dolinar

Ljubljana
Poljanska cesta 19

Telefon 30-56

Vsak dan trikrat sveže pecivo

Perutninarji!

Inkubatore (valilnice) in ostalo opremo za perutninarstvo nabavite najugodnejše pri F. Kadlec, tovarna inkubatorov, Temerin. Zahtevajte katalog!

Mestna hranilnica ljubljska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3
s podružnico na Miklošičevi c. 13

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad Din 430.000.000—, rezervnih zakladov pa nad 10 milijonov dinarjev.

Za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti. Telefon centrale št. 2016 in 2616, podružnice št. 2367. Poštni čekovni račun centrale št. 10.533, podružnice št. 16.138. — Uradne ure za stranke so od 8 do 12.

Dober zaslužek

prinese zastopstvo za zavarovanje. Zanesljivi in agilni poverjeniki naj se zglase pri domači zavarovalnici

HERCEG-BOSNA
LJUBLJANA, Selenburgova 7/I.

Posojila podeljuje „ZADRUGA“

Ljubljana, pp. 307
Sprejme poverjenike

SUKNO

izdelam za volno ali sprejemem volno v predenje in izdelavo sukna ali odej najceneje: Industrija volnenih izdelkov

Peter Majdič, Celje

VSAK

zaveden kmet
bi moral
čitati naš
list!

Kupujte
domače
blago!

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje ter
kolesa

Adler-GRITZNER

Švicarski pletilni
stroji DUBIED

Igle in posamezni deli za
vse sisteme strojev edino
le pri trrdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

blizu frančiškanskega mostu ob vodi. Telef. št. 29-18
Brezplačen pouk v vezenju. — Večletno jamstvo.

Zaloga v Kranju
Trgovina Levičnik

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago
in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

Pri Češniku

Ljubljana

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

je najugodnejši nakup za ženske in moške obleke
ter druge potrebščine

Poštenost mojega podjetja je znana!

BUDDHA

BUDDHA

ČAJNE MEŠANICE SO NAJBOLJŠE

Tea Import, Ljubljana

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26